

Finlands Synskadade

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

2/13

4 Automatiserad
taltidning i Vasa

8 De synskadades
stad i Ryssland

14 Profilen: Blindhet inget
hinder för skejtboarding

Innehåll

Nr 2 februari 2013

LEDAREN

3 Nu finns trygga resor

ARTIKLAR

- 4 Digitaliseringen i Vasa går bra
- 6 Annonser: Friidrottstävlingar
- 7 Annonser: Brummerfonden
- 8 De synskadades stad i Ryssland

PROFILEN

14 På skejtboard utan syn

AKTUELLT

- 20 Aktuellt
- 23 Annonser: Punktskriftskurs och Aniridia Finland

AKTUELLT I DISTRIKTEN

- 24 Aktuellt i distrikten
- 27 Annonser: Mobilitykurs
- 28 Annonser: Kallelse till vårmötet

14

4

8

Finlands Synskadade

Finlands Synskadade är organisations-tidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 102. Nummer 3/2013 utkommer 28.3, deadline 7.3.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors. Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Robin Sjöstrand
Tfn 09-6962 3017

e-post: robin.sjostrand@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: Fabriksarbetare i en fabrik endast för synskadade i staden Rusinovo i Ryssland.

Foto: Sophie Heine

ISSN 0789-5739
Arkmedia, Vasa 2013

Nu finns trygga resor

Då Finland gick med i Europeiska Unionen 1995, fanns det inget reglemente som kunde ge den handikappade passageraren något som helst skydd i möjliga konfliktsituationer. Det fanns otaliga problem då en handikappad person skulle resa. Man kunde utan vidare motivering förbjuda den handikappade att komma ombord på fartyg, flyg eller till och med tåg med hänvisning till säkerhetsaspekter. 1995 befriades flygtrafiken inom EU-länderna och det ledde till att de så kallade lågprisbolagen kom till. I samma veva började bolagen ta extra avgifter av handikappade. Rullstolen kostade plötsligt 10-30 euro extra och ledsagarservicen till lågprisbolagens flyg steg till cirka 15 euro per passagerare.

European Blind Union (EBU) tog upp saken med EU-parlamentet och arbetet påbörjades för att få slut på den här sortens diskriminering. Den 1 juli 2008 trädde ett nytt direktiv i kraft som gjorde slut på flygbolagens diskriminering av handikappade passagerare. Man gjorde slut på de diskriminerande avgifterna på grund av handikapp, och fick till stånd ett reglemente som ger den handikappade samma rättigheter som övriga passagerare. Man förbättrade även servicen, så att varje internationell flygplats måste ge alla samma service. Alla internationella flygplatser ska också ha en samlingspunkt för handikappade passagerare, där personalen kan hämta kunden och föra honom eller henne till flyget. En egen incheckning och säkerhetskontroll ska också ordnas för handikappade. Motsvarande direktiv trädde för järnvägarna i kraft inom EU år 2010 och

fartygstrafiken 2012. I Finland har man som handikappad passagerare rätt till ledsagning, då man har bokat senast 48 timmar före avfärd.

Motsvarande EU-direktiv träder i kraft inom busstrafiken den 1 mars 2013, men här verkställs direktivet först från och med år 2018.

I direktivet skiljer man mycket tydligt på vem som är den personliga assistenten och vem som är serviceproducentens representant.

Alla Östersjörederier har varit aktiva beträffande det nya EU-direktivet och självmant tagit kontakt med handikapporganisationerna. Synskadeorganisationerna har nu varit på alla rederier och servicepersonalen har fått testa att sitta i rullstol och bli ledsagad i trappor, dörrar och smala passager. Personalen har uppskattat att få bli ledsagad av en "yrkesblind" person. Jag som har rest väldigt mycket i mitt liv, både i tjänsten och under fritiden, rekommenderar alla handikappade; har ni bara möjligheten att åka ut, så skall ni göra det! Man får så väldigt mycket ut av resande och man knyter många nya, fina kontakter med medresenärer.

I konfliktsituationer bör man alltid kontakta det ansvariga bolaget eller researrangören – gärna skriftligt – för att kunna göra möjlig reklamation efteråt. Har man inte klagomålet svart på vitt, får man vanligtvis inte ersättning.

KENNETH EKHOLM
VICE ORDFÖRANDE

■ Pernilla Nylund är en av de två som redigerar Vasabladets taltidning varje morgon.

TEXT: ROBIN SJÖSTRAND FOTO: MARKKU JOKELA/HSS MEDIA

Digitaliseringen i Vasa går bra

Han finns inte. Ändå har Hufvudstadsbladets chefredaktör Jens Berg kallat hans röst för "behaglig". Ändå är det nu han som för fram Vasa-regionens nyheter till Vasabladets synskadade läsare. Samuel är här för att stanna.

OM NÅGON HAR missat det så är Samuel den talsyntes som Pratsamboxarna använder. Och Pratsam ser nu ut att vara framtiden för alla finlandssvenska tidningar. Det som möjligen förloras med en syntetisk röst, återvinns med att läsarna erbjuds ett betydligt större urval ur tidningen än tidigare.

– Vi har fått rapporter på att vissa saknar att det är en mänsklig röst som läser upp tidningen, men vi kan nu erbjuda jämnare kvalitet på uppläsningarna. Dessutom har vi tidsmässigt dubblat det material som går ut till läsarna, säger Daniel Ainasoja som är anställd av Norra Österbottens Svenska Synskadade för just det här projektet.

Från november och framåt har Vasabladets taltidning utkommit till läsarna med Samuel som uppläsare. Projektet var aldrig tänkt att gå så snabbt framåt, men omständigheterna gjorde att Ainasoja och de andra på Pratsam fick skynda på planerna.

– Vasabladet hade inte tillräckligt med frivilliga och taltidningsföreningen upphörde med sin verksamhet, så vi beslöt oss för att försöka. Vi fick testa ett par veckor redan under sommaren och satte igång på riktigt i november.

Hela tiden pågår arbetet med att förbättra taltidningens kvalitet – både när det gäller talsyntesen och innehållet i tidningen.

– Vi har en lingvist som jobbar med Samuel och går igenom uttalet och intonationen. En stor del av jobbet för tillfället går också till att automatisera processen från tidning till taltidning.

Just på den punkten finns det många saker som måste rättas till innan man har hittat den smidigaste vägen. Som det är i dag görs en hel del saker manuellt som egentligen borde kunna automatiseras.

– Att dela upp texten i nivåer för daisy-formatet är en sak som tar tid. En annan är att disponera om till exempel insändare så att namnet kommer först. Allt sådan ska gå att få automatiserat, säger Ainasoja.

Med bättre automatisering minskar lönekostnaderna. Det innebär en minskad kostnad för nästan alla tidningar när det gäller taltidningen. Speciellt de tidningar som betalar för inläsning kommer att få en betydande kostnadslättnad.

Mängden material som tas med har också ökat i och med automatiseringen.

– Med inläsare blev materialet oftast en till två timmar långt. Nu har vi ingen längd begränsning på det sättet och den längsta tidning vi har gjort gick på sju timmar. Men vi har skurit ner på materialet sen dess.

Orsaken till att hela tidningen inte sätts in på taltidningen är att vissa läsare helt enkelt läser hela tidningen och inte klarar av att navigera Pratsamboxen. Att då distribuera tidningar på sju timmar är inte riktigt bra.

– Det är en balansgång och ett dilemma ur en jämställdhetssynpunkt. Visst borde synskadade få tillgång till samma material som seende, men samtidigt vill vi också erbjuda en så bra produkt som möjligt. Samtidigt är det också en ekonomisk fråga. Vi har inte möjlighet att få med allt i tidningen med de resurser vi har nu, säger Ainasoja.

Nu har projektgruppen bestämt att ta med allt redaktionellt material, och vid behov privata annonser som till exempel dödsannonser. Marknadsannonser och köp-, sälj- och bytannonser samt kontaktannonser utelämnar man också. Samma sak med tv-bladet. Men feedbacken har varit bra.

– Överlag har vi mötts av positiv kritik, men vi har å andra sidan inte hunnit göra en läsundersökning än. En rolig sak som uppstod

i processen är att partiet MSK (Mustasaaren Suomenkielisten Kunnallisjärjestö) uttalades som matsked av Samuel eftersom förkortningen är den samma. Det är sådana små saker vi får fixa vartefter.

Och framtiden verkar innebära en liknande utveckling för de flesta svenskspråkiga tidningar i Finland. Ainasoja hoppas på en taltidningsorganisation för att underlätta finansieringen.

– Just nu finns det en taltidningsförening för varje tidning. Att få en enhetlig organisation skulle underlätta en hel del när det gäller det ekonomiska.

– Just nu håller jag, Johan Pyy på FSS och Fredrik Lundin på att undersöka möjligheterna att vidga Samuel och Pratsam till hela Svenskfinland. Finansieringen ser i det här skedet lovande ut och i bästa fall kan vi få till en övergång på ett halvår.

Och Samuel då? Du kan prova själv att lyssna på honom på adressen <http://www.acapela-group.se/text-to-speech-interactive-demo.html>. Där kan du skriva eller klistra in en egen text som Samuel läser upp. Och förutom att vissa obekanta ord som uttalas fel ibland stör, så är det en riktigt behaglig röst. Precis som Jens Berg sade. ●

ANNONS

Varmt välkommen till Västnyland där

FSS friidrottstävlingar och bocciaturnering

ordnas för nionde gången.

Karis i Västnyland står i tur den 7-9 juni 2013.

Fredagen den 7 juni sker inkvarteringen på Raseborgsinstitutet där även bocciaturneringen äger rum. Raseborgsinstitutet ligger naturskönt vid Kvarnträskets strand.

Lördagen den 8 juni kan man visa sina idrottsliga färdigheter på den nyrenoverade sportplanen i Karis som ligger cirka sju kilometer från institutet.

Busstransport ordnas mellan inkvarteringen och sportplanen.

Lördag kväll avnjuter vi en festmiddag i Raseborgsinstitutets matsal.

Mera och närmare information i nästa nummer av tidskriften Finlands Synskadade.

VÄLKOMMEN TILL VÄSTNYLAND!

Hans Brummers Stiftelse

delar ut stipendier för allmännyttig verksamhet till förmån för synskadade.

Som sådan kan anses

- studier
- studielitteratur, studiemedel samt annan litteratur
- hjälpmedel för särskilda behov
- hälsobefrämjande aktiviteter (t.ex. ridterapi)
- övrigt välmotiverat behov

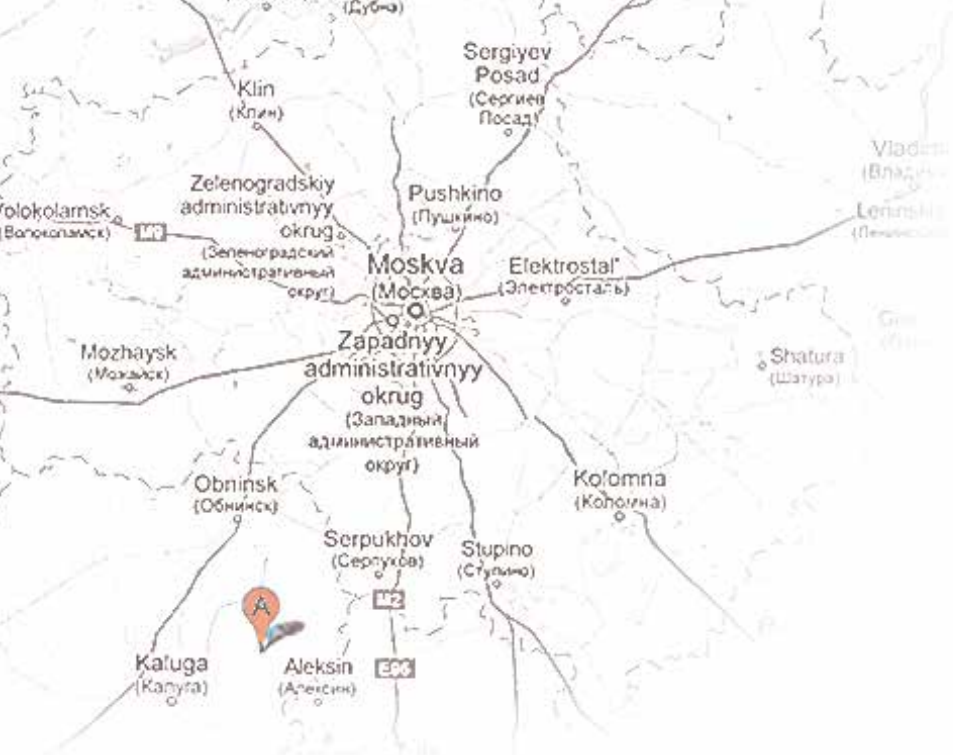
Skriftliga ansökningar, max en A4-sida, som bör innehålla

- sökandes fullständiga namn
- personbeteckning
- adress och telefonnummer
- ändamål för stipendiet
- ansökt belopp
- bankkontonummer (IBAN-kod bestående av 18 tecken)
- eventuell e-postadress

sänds senast 1.4.2013 till:

**Hans Brummers Stiftelse
c/o Anna Brummer
Brynjevägen 26 B
00920 Helsingfors**

**Förfrågningar kan riktas till:
anna.brummer@gmail.com
050-3803975**

TEXT OCH FOTO: SOPHIE HEINE

Staden som skulle bli de synskadades paradiset

Strax söder om Moskva ligger Rusinovo, de synskadades stad. Här finns tillgängliga gator och en fabrik för synskadade. Men frågan är om det är bra för synskadade att bo i specialbyggda samhällen. Spörsmålet är aktuellt i ett Ryssland som sedan några år tillbaka driver en stor kampanj för tillgänglighet.

LJUDMILA ZJILTSOVAS FINGRAR rör sig snabbt på det långa arbetsbordet i den stora salen i fabriken Rusinovopak i Rusinovo, en liten stad 65 kilometer sydväst om Moskva.

– Vi sätter ihop pipetter, säger 46-åriga Ljudmila, vars synskada tillåter henne att se kon-

traster. Vi tar glasets öppning och sätter på en hylsa.

Vid sidan av Ljudmila sitter ett tjugotal arbetare. De gör samma sak och de är alla synskadade. Fabriken Rusinovopak, som grundades år 1948, tillhör Allryska förbundet för synskadade.

► **Många av de anställda på Rusinovopak tycker att arbetet är tungt, då det är nästan helt manuellt. Ljudmila Zjiltsova har dock inga planer på att söka sig någon annanstans.**

Den är en av de runt 180 företag med arbetsplatser för synskadade som förbundet driver. Men Rusinovopak är speciell. Den ligger i det som kallas för de ”Synskadades stad”. När staden Rusinovo konstruerades för några decennier sedan, var tanken att det skulle vara en stad, extra tillgänglig för synskadade. Bostäder anpassades, skolor och rehabiliteringscenter inrättades. Synskadade från hela Sovjetunionen skulle bo och arbeta här. Så blev det. Till att börja med. Synskadade flyttade hit och Rusinovo kom att kallas Synskadades stad. Den beteckningen bär Rusinovo än idag, trots att planen på det synskadevänliga samhället för synskadade sedan länge gått i kras. Men Synskadades stad och fabriken ställer frågor. Är det bra för synskadade att bo och arbeta isolerat från övriga samhället? Ja, säger delar av den ryska synskaderörelsen. Nej, säger andra, som föredrar andra lösningar.

Ljudmila Zjiltsova ute i salen har arbetat på fabriken i mer än 20 år.

– Tidigare var här mycket arbete, berättar hon. Vi monterade delar till tv-apparaten Rubin. Nu finns inte så många uppgifter. Fabriken är inte vad den en gång var. Under 60- och 70-talet arbetade 1200 personer här. Ungefär hälften av dem var synskadade. Fabriken producerade tv-delar på beställning av staten. När Sovjetunionen upplöstes minskade det statliga stödet, fabriken fick söka egna kunder och tvingades lägga om produktionen. Synskadade lämnade både Rusinovo och fabriken.

Otillgängligt samhälle

Av Rusinovos tusen invånare är cirka 250 synskadade. Fabriken har 150 anställda. Av dem är 47 synskadade.

De har låg lön, vilken kompletteras med bidrag. Men med sitt bibliotek med talböcker,

tidningar och punktskriftslitteratur, samt en liten träningsal, är staden alltså ett kulturcentrum och en samlingsplats för synskadade i trakten.

Det är svårt att veta hur många synskadade det finns bland Rysslands 141 miljoner invånare. Det man vet är att Allryska förbundet för synskadade har 274 000 medlemmar. De lever i ett otillgängligt samhälle. Nog för att stora städer som Moskva har trafiksignaler med ljud.

Men generellt är det svårt att ta sig fram i städerna. Gatorna är breda, var som helst på trottoaren kan det stå en skylt, punktskrift på skyltar i offentliga lokaler är ovanliga. Det finns grupper bland synskadade i Ryssland som aldrig kommer ut. De tillbringar tiden hemma, försörjda av bidrag. Blott cirka tio procent av alla synskadade i Ryssland arbetar.

Rusinovo, den tänkta mönsterstaden, är något mer tillgänglig än andra städer. Här finns trafiksignaler med ljud, trafikskyltar som upplyser bilister om att synskadade vistas i området och längs den 300 meter långa gångväg som går intill gatan Rusinovo, stadens huvudgata, löper ledstänger på båda sidor.

Det gör det möjligt för de synskadade fabriksarbetarna att gå säkert från sina bostäder, belägna i ena änden av vägen.

Frågan är dock om det gynnar synskadade att bo i särskilda "reservat", för att låna ord från synskaderörelsen själv. Rusinovopaks direktör Sergej Bykov, tror inte det.

– Tidigare tyckte man att det var bra att alla var på samma ställe, säger direktören. Men idag har åsikterna ändrats. Nu tycker man snarare att man ska riva gränserna. För att funktionshindrade inte ska känna sig utestängda arbetar man nu med exempelvis ljud vid trafikljus och signaler vid transport.

Enligt mig ska man inte dela upp, och att skapa en sådan enklav för synskadade är inte rätt.

Ljudmila Zjiltsova vid pipetterna på arbetsbänken i fabrikssalen håller inte med.

– Fabriker speciellt för synskadade spelar en stor roll i vårt liv, säger hon. Här är det enklare och lättare för oss att arbeta än på en plats för seende.

Ljudmila Zjiltsova får medhåll från högsta ort i den ryska synskaderörelsen. Vladimir Vsjivtsev, vice ordförande i Allryska förbundet för synskadade, är för idén.

– Bostäder är en viktig fråga, säger han i sitt kontor i förbundets stora hus på Ljubljankaplatsen i centrala Moskva med pressekreteraren vid bordet intill och en bandspelare påslagen för att spela in intervjun.

Staten måste göra mycket för att underlätta för individen. Individen måste få kunna välja. Men för att kunna göra det måste det finnas miljöer där man kan röra sig fritt. Separat boende löser många problem.

Kampanjen Tillgänglig miljö

Idag byggs inga fler städer som Rusinovo och de företag som Allryska förbundet för synskadade driver, får mindre och mindre resurser.

Platserna blir allt färre. Men Ryssland jobbar för tillgänglighet. I Moskva finns privata företag, bland annat call centers, kontaktcener, som ger synskadade arbeten, landet har ett stort nationellt bibliotek för synskadade, Ryska statens bibliotek för synskadade, och synskaderörelsen själv, Allryska förbundet för synskadade har en bred verksamhet med regionala och lokala avdelningar i hela landet.

Sedan några år tillbaka drivs en stor statlig kampanj; "Tillgänglig miljö". Kampanjen,

■ Tunnelbanan i Moskva är svår för synskadade. Nog för att en högtalarröst uppmanar passagerare att ge plats åt personer med funktionsnedsättning. Men tempot är högt och det finns få reliefer intill spåren.

- ▼ **Vladimir Vsjitsev, vice ordförande i Allryska förbundet för synskadade, är för idén med avskilt boende för synskadade.**

- ▲ **Det ryska samhället är till stora delar otillgängligt. Breda uteplatser och oöversiktliga övergångsställen gör det svårt för synskadade.**

som sträcker sig perioden 2011 - 2015, omfattar alla funktionsnedsatta grupper och har en budget på motsvarande ungefär 24 miljoner euro.

Allryska förbundet för synskadade deltar och har bland annat genomfört pilotprojekt på ett antal platser i Ryssland. Insatserna har handlat om att förbättra tillgängligheten i tunnelbanan, anlägga parkeringsplatser för funktionsnedsatta, märka skyltar med punktskrift och ta fram fortbildningsprogram.

Vladimir Vsjitsev, vice ordförande i Allryska förbundet för synskadade, är glad för kampanjen. Han tycker att relationerna mellan staten och den ryska synskaderörelsen har kommit in i en ny etapp. Alla problem;

bostäder, arbete, utbildning, pensioner är viktiga.

– Men det viktigaste är att vi hittar ömsesidig förståelse.

Men alla tycker inte att statens insatser är bra. Alexander Rakovitj, ordförande i Kaluga-avdelningen i Allryska förbundet för synskadade, menar att kampanjen delvis är en skenmanöver. Alexander Rakovitj, som är också lokalpolitiker och affärsman, vill se mer handling. Programmet är bara en formalitet och pengarna går inte dit de borde, menar han.

– Staten har inte involverat organisationerna i programmet tillräckligt. Det finns så många brister. Ingen stad utom Moskva har trafikljus

- ▼ **Längs gatan Rusinovo går en 300 meter lång gångväg. En ledstång längs vägen gör den trygg för synskadade.**

med ljud. Vid övergångsställen finns inga reliefer eller markeringar, på plattformar finns inga varningar vilket gör att synskadade kan gå rakt ut på rälsen.

Kanske kan kampanjen, synskaderörelsens arbete och ny mentalitet i samhället leda till en mer tillgänglig tillvaro för synskadade i Ryssland.

Tills dess monterar Ljudmila Zjiltsova pipetter på Rusnovopak, och har absolut inga planer på att söka sig någon annanstans än Rusinovo.

– Naturligtvis fortsätter jag att arbeta här, säger den ryska fabriksarbetaren i Synskadades stad. Om fabriken finns kvar. Utan arbete kommer man ingenstans. ●

RUSINOVOS HISTORIA

- Staden grundades på 50-talet då blinda och synskadade krigsinvalider, samt barn och kvinnor som blivit blinda av minor alla samlades på ett ställe.
- Var under sovjettiden ett någotsånär fungerande samhälle, men har efter unionens sammanbrott börjat förfalla och har i dagsläget bara 1000 invånare.

TEXT: ROBIN SJÖSTRAND FOTO: PERRY SPORT

Den omöjliga historien – pojken som ville skejta

Det är en otrolig historia. En 15-årig pojke, som gör det som 15-åriga pojkar ska göra. Trots att han är helt blind. Den här berättelsen är vad jag har lyckats lappa ihop av Thomas ”Tommy” Carrolls liv. Ta en stund och förundras över pojkens beslutsamhet.

EN MORGON NÄR solen precis har nått över trädtopparna och dess strålar sveper in över skejtparken i utkanten av Glenview, ses en ensam kille sväva fram över betongkullarna. Han åker följsamt över det kuperade landskapet, tar extra fart med en spark eller två. Och han hoppar. Han tar tag i skejtboarden på väg upp i luften och

vänder ner den igen. När han landar är det en säker landning.

Det här vore en ganska vanlig syn i vilken amerikansk stad som helst – om det inte vore för att killen i skejtparken är helt blind. Thomas ”Tommy” Carroll blev blind som två-åring. Han började skejta, det vill säga åka rullbräda, som tioåring. Cancern i hornhin-

▣ **Tommy Carroll glider fram över betongen utan några som helst betänkligheter.**

▲ **Tommy har utvecklat en egen stil inom skejtingen som har uppmärksammats av andra inom samma område.**

nan som tog hans syn har inte hindrat honom från att göra det som andra killar i hans ålder gör – och han gör det dessutom bra. – Jag avgör hur jag ska svänga eller hoppa med hjälp av ljudet från hjulen. På så sätt kan jag få reda på om något kommer i vägen och vartåt jag är på väg, säger Tommy.

Populär på Youtube

Han har precis börjat på en bana inom journalistik och internationell kommunikation i high school (motsvarar ungefär gymnasiet) och visar därmed att han inte låter sin synskada stå i vägen heller på det sociala planet. I skolan leder han sin egen radioshow. Men det är Tommys skejtande som har väckt uppmärksamhet. På filmdelningssajten

Youtube finns ett par videos med den blinde skejtdaren och den populäraste har visats över 200 000 gånger. Hans framåtanda har också gett honom en plats i den Holländska kampanjen "Be Brave be Safe" som drivs av Perry Sports. Den talar för användning av rätt skyddsutrustning när man sportar. Och skydden är speciellt viktiga för en blind skejtdare.

– För mig är skyddsutrustning skillnaden mellan att vara livrädd när jag skejtar och att vara totalt självsäker. Det känns som om jag kan piska mig själv till nästa nivå om jag är skyddad – att kunna göra stora hopp utan att oroa sig för skador är viktigt, säger han. Tommy började med skejtingen för grupp-känslan – samtidigt som han ville ha en samsättning som var individuell. Att kunna

jobba själv var viktigt. Till en början var det inte passionen för skejtingen som drev honom, men med tiden kom den starkt.

– På våren i sexan blev det seriöst. Varje dag gnällde jag på mina föräldrar att skjutsa mig till skejtparken och jag kunde hålla på där i timmar.

Att lära sig skejtramperna och -parkerna tog

” Jag avgör hur jag ska svänga eller hoppa med hjälp av ljudet från hjulen.

en del tid. Det var ett fall av trägen vinner, där Tommy fick misslyckas en hel del innan han slutligen lyckades.

– Jag lärde mig också från andra skejtare. Genom att fråga hur de gjorde saker så fick jag något att gå efter. Sedan kom min teknik och stil efter hand.

Slog ut en tand

Ingen kan påstå att Carroll inte har fått kämpa för att nå dit han nått. Långa dagar på en stekande metallramp – då värmen varit så tärande att bara han själv har stått ut med att skejta – har han sett många av. Han faller ofta, precis som alla andra skejtare. Men bara en gång har han slagit sig på riktigt.

– Jag hade inte sovit särskilt mycket natten innan, och jag var nyss hemkommen från en resa. Men när en kompis frågade så hängde jag med – jag ville faktiskt skejta. Det första jag gör är att jag stiger fel på kanten så att jag faller och slår ut en tand. Men det är det enda som har hänt mig, säger han.

PROFILEN

Namn: Thomas ”Tommy” Carroll

Hemort: Glenview, Illinois, USA

Ålder: 15 år

Känd för: Att han är duktig på att skejta, trots att han är helt blind sedan 2-årsåldern.

Skejtar utan syn genom: Muskelminnet och hörseln. Muskelminnet använder han för att hållas på brädan och hörseln för att navigera.

Filosofi: Allting är förutbestämt. Men du väljer hur du tacklar de enskilda hindren. Om du verkligen vill något är det bara att förverkliga det.

När Tommy rör sig över ramperna är det inte med försiktighet. Efter att ha följt väggen till rampens början hasar han sig utåt ett bestämt antal steg. Ett-två-tre-fyra-fem. Sen lägger han ner brädan och är nere i rampen i en enda svepande rörelse. Det är som att någon har tryck på playknappen. Plötsligt är han ett med brädan, ett med rampen och tycks ta sig fram med ett sjätte sinne.

– Det är sådana saker som kommer när du har fallit hundratusen gånger, säger han lakoniskt om saken.

Men det är också tydligt att det är brädan som är Tommys hem. Om han faller tappar han den viktiga orienteringsförmåga som brädan ger honom. Men på brädan gör han inga missar.

Tommys föräldrar har aldrig stått i vägen för honom, trots att man kunde tro att skejting är något som föräldrar gärna vill skydda sitt synskadade barn från.

– Pappa har varit mer lugn med det hela,

” Det fanns människor som sa saker som ”Inte en chans, du kommer att ta livet av dig. Blinda kan inte åka skejtboard.”

men mamma var oroad till en början. Men när jag verkligen ville göra det så stödde hon mig. Tack och lov har det kommit en del positiva studier angående adrenalin och liknande som skejtingen ger upphov till. Det är ju bättre än att jag håller på med till exempel droger.

Från andra håll har han däremot stött på misstro och gliringar. Men de som sade vad han inte kunde göra lyssnade inte Tommy på.

TIDSLINJE

1997

Thomas ”Tommy Carroll föds som ett helt normalt barn i en liten stad utanför Chicago, USA.

1999

Som tvååring förlorar Tommy synen på grund av cancer i hornhinnan. Han har inget minne av sin synförmåga.

2007

Tommy testar på skejtboarding för första gången och utvecklar så småningom en speciell kärlek till sporten.

– Det fanns människor som sa saker som ”Inte en chans, du kommer att ta livet av dig. Blinda kan inte åka skejtboard”. Men jag valde att ignorera dem, säger han.

I stället har han visat att han kan och nu sprids hans kämparglöd över internet som en löpeld.

Tommy berättar att han tror att det finns en mening med allt. Också med hans egen synskada.

– Det finns alltid sätt att ta dig över ett hinder. Du måste bara vilja det tillräckligt mycket, säger han.

Hela tiden har det funnits en inneboende känsla hos den Thomas ”Tommy” Carroll att visa vad han går för. Att vara bäst. Att imponera.

Och det var den känslan han gick till när allt kändes som tyngst.

– Jag har alltid känt pressen att vara bäst. Jag ville bli stor och strävade efter det. Om jag inte är bäst i skejtparken så finns det all-

▲ **Skejtingen ger en frihet som Tommy inte kan få någon annanstans.**

tid någon som tycker att jag är en bra skejtare för att vara blind. Jag ville vara en bra skejtare, punkt. ●

Källor:

www.perrysport.nl/bebravebesafe/tommycarroll
www.mcsweeneys.net/articles/column-23-an-interview-with-tommy-carroll-a-blind-skateboarder

2010

I det här skedet har Tommy blivit en inbiten skejtare och tillbringar så gott som all ledig tid i skejtparken.

2012

Tommy får träffa, bli intervjuad av och intervjuas av världens mest kända skejtare Tony Hawk.

2013

Ryktet om Tommy börjar spridas på nätet och han blir del av kampanjen ”Be Brave be Safe”.

AKTUELLT

Verksamhetsprogram skall göra myndighetsspråket tydligare

EN ARBETSGRUPP VID undervisnings- och kulturministeriet bereder ett verksamhetsprogram för att utveckla myndighetsspråket. Målet är att kravet om att myndighetsspråket inom den offentliga förvaltningen skall vara sakligt, tydligt och begripligt förverkligas bättre än för tillfället.

Arbetsgruppen förväntas senast i slutet av oktober komma med förslag till förfaringssätt i anslutning till myndighetsspråket och nomenklaturen samt i fråga om att utveckla de anställdas kommunikationskompetens. Även högskolorna och yrkesläroanstalterna skall ha bättre beredskap att sörja för att de studerande kan producera ett begripligt språk. Genom förslagen i verksamhetsprogrammet vill man också garantera att de språkliga verkningarna tas i beaktande i olika ändringar och utvecklingsåtgärder. Utvecklandet av språket i lagstiftningen, vid myndighetskommunikation och vid kontakt med myndigheterna

ingår i det nuvarande regeringsprogrammet. Ett klart språk betonas också i den öppna förvaltningens verksamhetsplan, som för tillfället är under beredning.

Ordförande för beredningsgruppen är direktör Pirkko Nuolijärvi (Institutet för de inhemska språken). Medlemarna i arbetsgruppen är vicerektor, professor Ulla-Maija Forsberg (Finlands universitet UNIFI rf / Helsingfors universitet), biträdande chef Mikael Ekholm (Statsrådets kansli, översättningsbyrån), specialforskare Salli Kankaanpää (Institutet för de inhemska språken), ansvarig språkvårdare Kaino Laaksonen (Folkpensionsanstalten FPA), kommunikationschef Eeva Larjomaa (social- och hälsovårdsministeriet), överdirektör Anita Lehikoinen (undervisnings- och kulturministeriet), informatör Aino Likitalo (Migrationsverket), kommunikationschefen Marjo Merivirta (undervisnings- och kulturministeriet), lagstiftningsrådet Sten Palmgren (justitieministeriet),

kommunikationschefen Jari Seppälä (Finland kommunförbund), regeringsrådet Susanna Siitonen (arbets- och näringsministeriet), lagstiftningsrådet Markus Siltanen (finansministeriet), direktör Hannu Virtanen (Selkokeskus) och överlärare, FL Aino Vuorijärvi (Arene ry / Metropolia ammattikorkeakoulu). Sakkunniga i arbetsgruppen är specialforskare Sirkka Paikkala (nomenklatur), specialforskare Eivor Somardahl (svenskspråkigt myndighets- och författningsspråk) och forskaren Ulla Tiirilä (kontaktspråk) vid Institutet för de inhemska språken.

Sekreterare för arbetsgruppen är specialforskare Aino Piehl och forskaren Matti Räsänen vid Institutet för de inhemska språken.

Kontaktperson för arbetsgruppen är överinspektör Anne Luoto-Halvari vid undervisnings- och kulturministeriet. ●

Källa: Undervisnings- och kulturministeriet

RAY-bidragen sammanlagt 301 miljoner år 2013

NÄSTAN 800 ALLMÄNNYTTIGA organisationer och stiftelser får sammanlagt 301 miljoner euro av Penningautomatföreningens avkastning i år. Med hjälp av understöden uppmuntras organisationerna att utveckla nya verksamhetsformer och förbättra sin verksamhetsberedskap.

Av Penningautomatföreningens avkastning anvisas ytterligare 102 295 000 euro till krigsveteraner och 10 miljoner euro till militärska-deersättningar.

Statsrådet delade ut understöden i enlighet med det utdelningsförslag som Pen-

ningautomatföreningens styrelse utarbetat. Understöd delades ut till sammanlagt 777 sökande och 1 592 objekt.

Ett belopp på drygt 59 miljoner euro av avkastningen lämnades outdelat. Detta belopp delas ut under de följande fem åren.

Penningautomatföreningens understöd delas ut till of-fentliga allmännyttiga organisationer som kompletterar tjänsterna inom socialvården samt hälso- och sjukvården. Målet med understödsverksamheten är att främja hälsa och social välfärd, förebygga uppkomsten av problem och

hjälp människor som utsatts för problem. Detta mål förverkligas genom att stödja verksamhet och projekt som drivs av allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser inom socialvården samt hälso- och sjukvården.

Sammanlagt 1 115 organisationer och stiftelser ansökte om understöd. Medel söktes för 2 396 objekt, projekt eller funktioner.

De ansökta understöden uppgick till sammanlagt 494 miljoner euro.

I fjol utdelades 277,5 miljoner euro i Penningautomatföreningens understöd till över 800 organisationer. ●

Europaparlamentet inför ljudligare bilar

DEN 6 FEBRUARI röstade Europaparlamentet att införa en lagförändring som gör att biltillverkare tvingas utrusta moderna "tysta" bilar med AVAS (Acoustic Vehicle Alerting System), alltså ett ljudsystem som gör att man kan höra bilen trots att den går tyst. Detta kommer att garantera att också synskadade hör bilarna.

Elektriska bilar och hybridbilar, som också kallas tysta bilar, är helt enkelt för tysta för att synskadade ska lägga märke till dem. Antalet krockar med tysta bilar är dubbelt så högt

som med vanlig motor, när det handlar om olyckor i låg hastighet. Alla fotgängare är i riskzonen med blinda och synskadade lider störst risk eftersom de varken hör eller ser fordonet.

Wolfgang Angermann, president i European Blind Union, är nöjd med lagändringen. – Synskadade har också rätt att röra sig på gatorna. Tysta bilar är farliga och minimiljudnivåer på bilarna är ett måste för att försäkra vår säkerhet. Jag är glad att Europa parlamentet

lyssnade till oss. Nu vill vi att medlemsstaterna gör samma sak och stöder det här förslaget.

EBU har jobbat länge och hårt för att minimiljudnivåer på bilar ska godkännas, och kommer att fortsätta med det. ●

Källa: EBU

Teckenspråkslagen på remiss

EN BEDÖMNINGSPROMEMORIA OM behovet av en teckenspråkslag har blivit klar vid justitieministeriet. Promemorian har sänts på remiss, och remisstiden går ut den 28 februari.

Utgångspunkten för bedömningspromemorian är en inskrivning i regeringsprogrammet, enligt vilken tillgodoseendet av de teckenspråkigas rättigheter ska utvecklas och möjligheterna att stifta en teckenspråkslag ska utredas.

Bedömningspromemorian behandlar olika alternativ för hur tillgodoseendet av de teckenspråkigas språkliga rättigheter kan främjas. Möjliga åtgärder skulle kunna vara att förbättra lagstiftningens funktion och tillämpning, att utveckla den gällande

lagstiftningen eller att stifta en särskild teckenspråkslag.

Finlands Dövas Förbund har föreslagit att det stiftas en separat teckenspråkslag, eftersom det har upptäckts brister i speciallagstiftningen och tillämpningen av den. I bedömningspromemorian konstateras det dock att det skulle vara utmanande att stifta en omfattande allmän lag om teckenspråk och olika livsområden.

Det som närmast skulle kunna komma i fråga är en kort allmän lag om de teckenspråkigas rättigheter. Enligt promemorian bör den centrala speciallagstiftningen som gäller de teckenspråkiga i varje fall gås igenom och ses över. ●

Källa: Justitieministeriet

FPA sänker ersättningen för läkemedel

FFRÅN OCH MED februari sänks grundersättningen för läkemedel från nuvarande 42 % till 35 % och den lägre specialersättningen från 72 % till 65 %. Den högre specialersättningen (100 %) hålls oförändrad.

Det årliga kostnadstaket för läkemedel sänktes redan i början av året med drygt 30 euro till 670 euro. När kostnadstaket för kalenderåret är nått betalar kunden resten av året endast 1,50 euro per läkemedel och köp. Att ersättningarna sjunker kompenseras i viss mån av sänkta läkemedelspriser. ●

Källa: FPA

SCF drar ner på personalen

STYRELSEN FÖR SYNSKADADES Centralförbund bestämde på sitt möte 24-25.1 att inleda samarbetsförhandlingar inom förbundet. Förhandlingarna gäller enheten för seniortjänster och rehabiliteringslinjen förutom linjens arbets-tjänstsenhet. Samarbetsförhandlingarna

grundar sig på ekonomiska fakta. RAY-understödet för seniortjänsterna drogs in från och med årsskiftet. För rehabiliteringslinjen upphör RAY-understödet för Näkökeskus Vision 31.12.2013 och det är orsaken till förhandlingarna där. Sammanlagt 70 tjänster berörs. ●

Källa: nkl.fi

FS rättar: felstavat namn

ETT FEL HADE smugit sig in i förra numret av FS (1/13). Susann Laag-Söderström skriver sitt namn såsom ovan – inget "e" i Susann alltså. ●

ANNONS

Punktskrift till nytta och nöje!

Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf kommer att ordna en kurs med temat "Punktskrift till nytta och nöje". Kursen är tredelad. Det första avsnittet hålls under tiden 13–17.5, det andra 2–6.9 och det tredje 4–8.11.2013. Platsen är Norrvalla idrottsinstitut i Vörå. Kursavgift är 75 euro per vecka, vilket inkluderar undervisning, resor, kost och logi.

Kursen riktar sig till dig som kan grunderna i punktskrift och vill lära dig mer. Vi vill visa att punktskriften är både till nytta och nöje.

Anmäl dig så fort som möjligt, dock senast fredagen den 12.4. Anmälan är bindande.

För anmälan och mer information kontakta Tessa Bamberg, telefon: 09 6962 3024 eller 050 462 3181.

Kursen ordnas i samarbete med deltagarnas hemkommuner, och Svenska Studiecentralen.

Varmt välkommen med på en mångsidig och inspirerande kurs!

ANNONS

Hej alla som är intresserade av aniridi!

Aniridia Finland ordnar en nordisk konferens hösten 2013 med temat kring aniridi.

Bekanta dig med föreningen Aniridia Finland och läs mera om konferensen på våra hemsidor: www.aniridia.fi

AKTUELLT I DISTRIKTEN

Vasa Svenska synskadade

Distriktsföreningen Vasa Svenska Synskadade r.f. håller stadgeenligt årsmöte fredagen den 15 mars klockan 13 (OBS dagen) på verksamhetscentret Lyktan, Skolhusgatan 40 C, 1-2 i Vasa. Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar § 10 nämnda ärenden. Beslut görs gällande lägenheten på Skolhusgatan 52 B 11. Anmälan senast 13.3 före klockan 14 till kansliet, tfn: 06-317 0654/045-321 3320 eller e-post: vasasynskadade@netikka.fi.
STYRELSEN

Medlemsträff i februari hålls på Lyktan tisdag 19.2 klockan 14.30. Kenny Sundqvist från Oravais, Restaurang Ädelbragd kommer och berättar om sin chokladtillverkning. Smakprov och försäljning. Dessutom besöker ögonläkare Reijo Linnola oss. Anmäl senast 14.2.

Vattengymnastiken i samarbete med Folkhälsan fortsätter varje söndag i Folkhälsans Hus i Smedsby. Grupp 1 11.45-12.30 och grupp 2 12.30-13.15. OBS! Under vårterminen renoveras omklädningsutrymmena och därför byts omklädningsrummen så att herrarna använder damernas och tvärtom. OBS! Söndag 24.2 är det sportlov och ingen simning!

Stolgymnastiken fortsätter enligt följande datum: 27.2, 13.3, 27.3, 10.4, 24.4. Gun Haldin leder jumppan även denna vår. Välkommen med alla som vill röra sig i takt med musik och dricka en kopp kaffe tillsammans!

Punktskrift för både nybörjare och längre hunna elever har börjat på Lyktan. Vi är glada att vi denna vår har elever för alla våra fyra punktlärare! Kursen fortsätter varannan torsdag klockan 10-11.30 på Lyktan enligt följande datum: 28.2, 14.3, 28.3, 11.4, 25.4. Kaffe och gemenskap efteråt. Eventuella förändringar meddelas på medlemsbandet och i föreningspalten.

Boccia spelas även under vårterminen på Lyktan varannan torsdag klockan 12. Boccia spelas samma dagar som punktskriften. Du som endast vill delta i boccian och även få kaffe, kom redan till klockan 11.30 då är kaffepannan varm!

Trivselcafé MIMOSEL i samarbete med Folkhälsan hålls på Lyktan under vårterminen på onsdagar klockan 13 med Maj-Britt Aspö och Mariitta Koskiniemi som ledare. Samtal, gemenskap och kaffe. Följande datum är inprickade: 6.3, 20.3, 3.4, 17.4, 15.5, 29.5.

Styrelsen planerar för att ordna en auktion/basar i april.

Maj-månads medlemsträff blir i form av en dagskryssning med Vasabåtarna till Umeå. Tidpunkt meddelas senare.

Föreningen har skaffat syntolkningsutrustning och skolning av syntolkare hålls på Lyktan 13-14.4 med Nico Psilander från Sverige som instruktör/undervisare.

Alla anmälningar görs till Febe under kontorstid, måndag-torsdag klockan 9-14 på tfn 06-317 0654 eller 045-321 3320 eller per e-post: vasasynskadade@netikka.fi

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland

Verksamheten är i full gång. Måndagsträffarna klockan 13 med varierande program. Lyssna på medlemsbandet! Måndag 25.2 har vi musikfrågesport om Evert Taube. Måndag 4.3 besöker diakonissan Kristina Jansson-Saarela oss på Hörnan.

Vi har reserverat biljetter till Svenska teatern och Amossen 9.3 klockan 14 för att se Chaplin.

Vi spelar boccia efter måndagsträffarna. Kom med och spela.

Helsingfors mission kan förmedla ledsagare ta kontakt med Tamara Bergkvist på tfn 09-252 827 11.

Vi träffas på Hörnan! Kansliets öppethållningstider är: må-ti 9.30 – 13.30

Tfn 09-612 1779

Norra Österbottens Svenska Synskadade

Studiecirkeln i punktskrift hålls på måndagar klockan 10 på Fyren.

Bowlingträning måndag klockan 12.30 - 14 på Idrottsgården i Jakobstad. Vattengymnastiken på Öst-anlid i samarbete med Folkhälsan hålls på onsdagar, grupp 1 klockan 11.45 och grupp 2 klockan 12.30.

Avslappnings- och balanskursen med Peter Appel hålls på torsdagar klockan 10.30 - 12.00 på Fyren. Föreningsträffen i mars hålls 12.3 klockan 18.30 på Fyren. Mimosel för damer med Ann-Mari Ekstrand samlas onsdagen 6.3 klockan 13 på Fyren. Följande gång blir 20.3. Herr-Mimosel gruppen med Bo-Erik Enell som ledare, träffas onsdagen 27.2 klockan 14.00 på Fyren, följande träff 13.3.

Mimoselgruppen i Karleby samlas tisdagen 26.3 klockan 14 på Emeliehemmet med Monica Bergdahl som ledare. Vi planerar att tillsammans med Vasa Svenska Synskadade r.f. ordna en dagsresa till IKEA i Haparanda, preliminärt datum är lördagen

6.4. Mera information och anmälningar, tfn 723 48 80 eller 050 379 5658 Ann-Sofie Grankulla.

Mera information om verksamheten i medlemsbandet och föreningsspalten i Österbottens Tidning på lördagar. Välkomna med i verksamheten!
Styrelsen

Svenska Synskadade i Västnyland

Samling till månadsträff med VÅRMÖTE den 9 mars 2013 klockan 13.00 i Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs. Under mötet förs stadgenliga vårmötesförhandlingar med redovisningar över år 2012.

Det goda kaffet och samvaron hör ju till våra träffar liksom program och aktuell information. Transport i vanlig ordning.

Anmälning senast torsdag 7 mars till Eeva Hanner, tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström, tfn 044-336 8060.

Vårterminens teaterresa går till föreställningen 'En familj' på Svenska Teatern i Hel-

singfors lördagen den 23 mars 2013 klockan 14.00. 'Komedin som gjort succé världen över är äntligen här' skriver man om pjäsen. Vi äter lunch på restaurang Perho före föreställningen. Bindande anmälan senast den 23 februari till Eeva eller Birgitta, se telefonnummer ovan.

Hjärtligt välkommen med på månadsträff och teaterresa!

Vårens anpassningskurs pågår under tiden 4 april–6 juni i verksamhetscentret Lyan, Ekenäs. Rehabiliteringsrådgivare Britta Nyberg, som planerar och håller i trådarna, svarar på frågor på tfn 050-561 2951.

Svenska synskadade i Östnyland

Svenska Synskadade i Östnylands februarimånadsträff är lördagen den 23.2 klockan 13.00. Vi får höra på "Ljud i naturen" med Magnus Östman. Kajutan, Ågatan 33, Borgå. Lovisaborna anmäl er till Rose-Marie för taxiresan, tfn 533 467. Välkommen med!

Svenska Synskadade i Östnyland r.f håller stadgenligt årsmöte lördagen den 16 mars klockan 13.00 på Kajutan, Ågatan 33 E, Borgå. Efter mötet berättar kostrådgivare Linda Hongisto från Folkhälsan om "Matglädje på äldre dagar". Lovisaborna anmäl er till Rose-Marie för taxiresan, tfn 533 467. Välkommen! Styrelsen

Ålands Synskadade

Aktiviteter
Boccia på Ankaret, torsdagar klockan 12-15, vid frågor kontakta Fjalar Nylund på tel. 21882.
Simning i Folkhälsans Allaktivitetshus, fredagar klockan 13-14. Anmälan till Bettina på tfn 0457-3438950. Både nya och gamla simmare är välkomna!
Punktskriftskurs på Ankaret klockan 12.30–15. Nya medlemmar välkomna, anmäl till Bettina på tfn 0457-3438950
Borstbindningskurs på Ankaret klockan 12-15. Nya medlemmar, även stödjande, är välkomna! Anmäl till Bettina på tfn 0457-3438950

Månadsträff på Ankaret 11 mars klockan 18.00, mera info kommer.

Syntolkning
Syntolkningen fortsätter som vanligt med teaterbesök och biobesök. Har du önskemål, hör av dig till organisationssekreterare Bettina Gröning. Vi har en planerad guidning på Ålands Sjöfartsmuseum den 5 mars, anmäl intresse till Bettina .

Kontaktuppgifter
Organisationssekreterare, Bettina Gröning finns anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7, måndag – tisdag klockan 9.00 – 13.00 och på HandiCampen, torsdag – fredag klockan 9.00 – 13.00. Ankaret, tfn 018-19670 HandiCampen, tfn 018-527 362, Mobil: 0457 34 38 950 E-post: aland.syn@aland.net

Organisationssekreterare
Bettina Gröning

Åbolands Synskadade

Ingen info denna månad.

Mobilitykurs

I maj ordnas en mobility-kurs dvs en Kurs i förflyttning och orienteringsteknik för synskadade.

Den går av stapeln under tiden 20.5-26.5.2013 och kursplatsen är Synskadades Centralförbund, deras kurscenter Iiris i Helsingfors. Kursen är avsedd för vuxna synskadade, som har behov av att finjustera och fördjupa kunskaperna i möjligast självständig förflyttningsteknik. Till kursen kan delta personer i och utanför arbetslivet.

Att kunna röra sig fritt och oberoende av andra har grundläggande betydelse för varje människa. Denna förmåga är mer eller mindre nedsatt hos synskadade. Man har problem med att orientera sig och problem med själva förflyttningen genom att det är svårt att observera nivåskillnader eller hinder som plötsligt kommer i ens väg eller att det är svårt att hitta det man söker. Träning och tekniska hjälpmedel behövs därför för självständig orientering och förflyttning.

Alla gravt synskadade behöver orientering och förflyttningsträning. Många synsvaga förnekar orienteringsproblem men vid närmare analys av sin situation visar det sig ganska ofta att det finns sådana problem. Konsekvenserna visar sig t ex i att man inte går ut vid vissa ljusförhållanden. Dethär påverkar naturligtvis i hög grad den synskadades livssituation och bidrar till isolering.

Som synskadad har du även ett ansvar gentemot din omgivning. Genom att använda vita käppen visar du din omgivning att du är synskadad och bidrar därmed till en tryggare trafiksituation.

Synskadade som behöver förflyttningsteknik är de som:

- Saknar ledsyn
- Har ledsyn men behöver förflyttningsteknik
- Behöver hjälp med att bedöma sin synförmåga

Målsättningen för att lära sig orientering och förflyttningsteknik är:

- Att praktiskt klara orientering i hemmiljö, grannskapet, trafiken till arbetsplats osv utan att vara beroende av ledsagare
- Att förflytta sig så riskfritt och estetiskt som möjligt och därigenom skapa en trygg trafiksituation både för sig själv och för omgivningen.

Kursen ordnas i samarbete med FPA och därför behövs ett B-läkarintyg av ögonläkare, vilket bifogas ansökan. Kursnumret är 47050. Sista inlämningsdagen är 19.4.2013.

Om det finns frågor om kursen eller ansökan kontakta gärna rehabiliteringsrådgivarna Frank Fellman tfn 040-511 2245 eller Ulla-Britt Ingman tfn 050-561 2950.

VÄLKOMMEN!

ANNONS

Möteskallelse

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. kallar medlemmarna till stadgeenligt vårmöte lördagen den 20 april 2013 på Hotell Scandic City i Tammerfors. Mötesförhandlingarna inleds kl. 10.00 och beräknas sluta kl. 18.00.

Vid mötet behandlas de i paragraf 6 av förbundets stadgar nämnda ärendena: verksamhetsberättelse och bokslut för år 2012, revisorernas berättelse och frågan om ansvarsfrihet för styrelsen, organisationsledaren, ekonomen och övriga redovisningsskyldiga, tillsättande av valberedningsutskott om vårmötet så besluter, diskutera förbundets verksamhet på längre sikt utgående från styrelsens förslag till strategiska riktlinjer, övriga frågor vilka styrelsen förelagt vårmötet, skriftliga motioner som inom februari inlämnats till styrelsen av personmedlemmar eller medlemsföreningar.

Deltagaravgiften är 30 euro/person vilket inkluderar resor med samtransport samt lunch och kaffe på hotellet. Anmälningen är bindande.

Anmälningarna skall vara centralkansliet tillhanda senast måndagen 25 mars. Medlemmarna ombeds anmäla sig till sina respektive föreningar senast torsdagen den 21 mars.

Möteshandlingar och program på önskat medium sänds till alla anmälda.

Vi ber alla mötesdeltagare bekanta sig grundligt med mötesmaterialet på förhand! Välkommen! – Styrelsen